

**Gemeente
Amsterdam**

Versie 1.0
23 september 2016

Tussenrapportage Onderwijsvoorzieningen Primair Onderwijs

Overzicht aanvragen voor schooljaar 2016-2017

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
2. Terugblik: de aanvraagronde schooljaar 2016-2017	4
3. Wat is er aangevraagd? Totaalbeeld 2016-2017	5
4. Specifiek beeld per voorziening	8
5. Speciaal Onderwijs	15
6. Financiën.....	16

Inleiding

Amsterdam is dé onderwijsstad van Nederland en dat moet zo blijven. Ieder kind is uniek en daarom krijgen alle Amsterdamse kinderen al zo vroeg mogelijk onderwijs dat bij ze past. Leraren en scholen moeten de ruimte krijgen om zich zo te ontwikkelen dat ze dit onderwijs ook kunnen aanbieden. De gemeente Amsterdam stimuleert dit met bijvoorbeeld de Leraren- en Scholenbeurs, maar ook met een rijk pakket aan voorzieningen die binnen de Verordening Lokaal Onderwijsbeleid Amsterdam (VLOA) vallen. De investeringsimpuls vanuit de gemeente bedraagt ruim 10 miljoen, daarnaast wordt 7,5 miljoen ingezet vanuit de onderwijsachterstandsmiddelen vanuit het Rijk.

Schoolbesturen konden in schooljaar 2015-2016 voor het eerst gebruik maken van de voorzieningen die vallen onder één stedelijke verordening. Tot dan toe had elk stadsdeel een eigen verordening op het lokaal onderwijsbeleid, waarbij niet alle stadsdelen evenveel of dezelfde voorzieningen aanboden. Op basis van de opgedane ervaringen met de aanvragen voor schooljaar 2015-2016 en in overleg met schoolbesturen zijn enkele voorzieningen in december 2015 aangepast. De voorliggende rapportage gaat over de aanvragen die voor schooljaar 2016-2017 zijn gedaan en is kwantitatief van aard. In het najaar van 2017 worden deze subsidies inhoudelijk en financieel verantwoord, op basis daarvan volgt er een eindrapportage.

Verordening op het lokaal onderwijsbeleid in de gemeente Amsterdam¹

In dit rapport gaan we in op de volgende voorzieningen behorend bij deze verordening:

- Vakleerkracht cultuur
- Vakleerkracht bewegingsonderwijs
- Onderwijsondersteunend personeel: conciërge
- Hoogbegaafdheid
- Bevorderen diversiteit, burgerschap & gedeelde geschiedenis
- Ouderbetrokkenheid
- Taalinterventies

In 2016-2017 kon voor het eerst ook het Speciaal Onderwijs (SO) enkele onderwijsvoorzieningen aanvragen. Deze ervaringen zijn kort bij de SO-besturen geïnventariseerd en aan deze rapportage toegevoegd.

Leeswijzer

Deze rapportage gaat eerst in op de uitvoering van de aanvraagronde. Vervolgens is een totaalbeeld van alle voorzieningen geschetst: wat is aangevraagd, voor hoeveel scholen en hoeveel leerlingen? En hoe is dit verdeeld over de stad? Aansluitend wordt ingegaan op de specifieke voorzieningen en bekijken we de aanvragen van het Speciaal Onderwijs. We besluiten met een financiële paragraaf.

¹ Er zijn meer voorzieningen die onder deze verordening vallen, zoals Natuur- en milieueducatie en de coördinatie van vroegschoolse educatie. Omdat de inzet van deze subsidies op een andere manier verloopt, worden deze in voorliggende rapportage buiten beschouwing gelaten.

2. Terugblik: de aanvraagronde schooljaar 2016-2017

Op 18 december 2015 heeft de gemeenteraad de gewijzigde Verordening op het lokaal Onderwijsbeleid in de gemeente Amsterdam vastgesteld voor schooljaar 2016-2017. Via de website van de gemeente Amsterdam en het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) zijn alle schoolbesturen vervolgens geïnformeerd over de mogelijkheden van de verschillende voorzieningen. Anders dan vorig jaar zijn vanuit de gemeente geen specifieke informatiebijeenkomsten georganiseerd.

De periode waarin schoolbesturen voor schooljaar 2016-2017 een aanvraag konden indienen liep van 4 januari tot 29 februari 2016². Alle aanvragen zijn in behandeling genomen. De aanvragen voor de voorziening hoogbegaafdheid en taalinterventies overschreden het bijbehorende subsidieplafond. Voor de voorziening hoogbegaafdheid is besloten alle aanvragen te maximeren tot 2,5% van de leerlingpopulatie per school. Voor de voorziening taalinterventies gaat de overschrijding om de schakelklassen en verlengde leertijd.

De gemeente Amsterdam heeft in het voorjaar van 2016 met diverse schoolbesturen gesproken over de uitvoering van het subsidieproces en de verbetermogelijkheden die zij zien. Ook zijn directeuren van vijftien scholen geïnterviewd over hun ervaringen met de voorzieningen, om inzicht te krijgen in de activiteiten die met de subsidies tot stand zijn gekomen. De resultaten van dit onderzoek worden meegenomen in de eindrapportage, die een inhoudelijk karakter heeft, wanneer ook de verantwoordingen ontvangen zijn. De belangrijkste conclusies van de gespreksronde zijn hieronder weergegeven:

Inhoudelijk

- Schoolbesturen geven aan zich bevoorrecht te voelen dat de gemeente fors investeert in het primair onderwijs. Zij vinden de voorzieningen van groot belang voor de continuïteit van het bevorderen van de onderwijskwaliteit. Vaak gaat het om activiteiten die al werden uitgevoerd, maar die door de financiële bijdrage meer gestructureerd en vollediger kunnen worden aangeboden.
- Enkele voorzieningen worden als te beperkend ervaren, waardoor er onvoldoende ruimte is voor de specifieke omstandigheden of doelstellingen van een school of schoolbestuur. Zo zou een aantal taalinterventies te weinig ruimte bieden voor maatwerk en flexibiliteit. Het beeld over de behoefte aan maatwerk is echter niet eenduidig: in de interviews met schooldirecteuren is regelmatig genoemd dat de VLOA met de vrijheid die geboden wordt al goed inspeelt op de behoeftes van de leerlingen, de school en de wijk.
- In een aantal gevallen wordt de doelstelling of doelgroep als onduidelijk ervaren, bijvoorbeeld bij Hoogbegaafdheid en bij Bevorderen diversiteit, burgerschap en gedeelde geschiedenis. Daarmee is de wijze van beoordelen en verantwoorden lastig te achterhalen, wat het gehele proces bemoeilijkt.

² Voor de voorziening 'Nieuwkomers' konden besturen tot 31 mei 2016 een aanvraag indienen.

Naar aanleiding van deze en andere ervaringen worden voor schooljaar 2017-2018 de voorzieningen die vallen onder Taalinterventies geoptimaliseerd, en is, in samenwerking met een werkgroep bestaande uit schoolbesturen, een nieuw voorstel voorbereid.

Communicatie en proces van aanvragen, beoordelen en verlenen

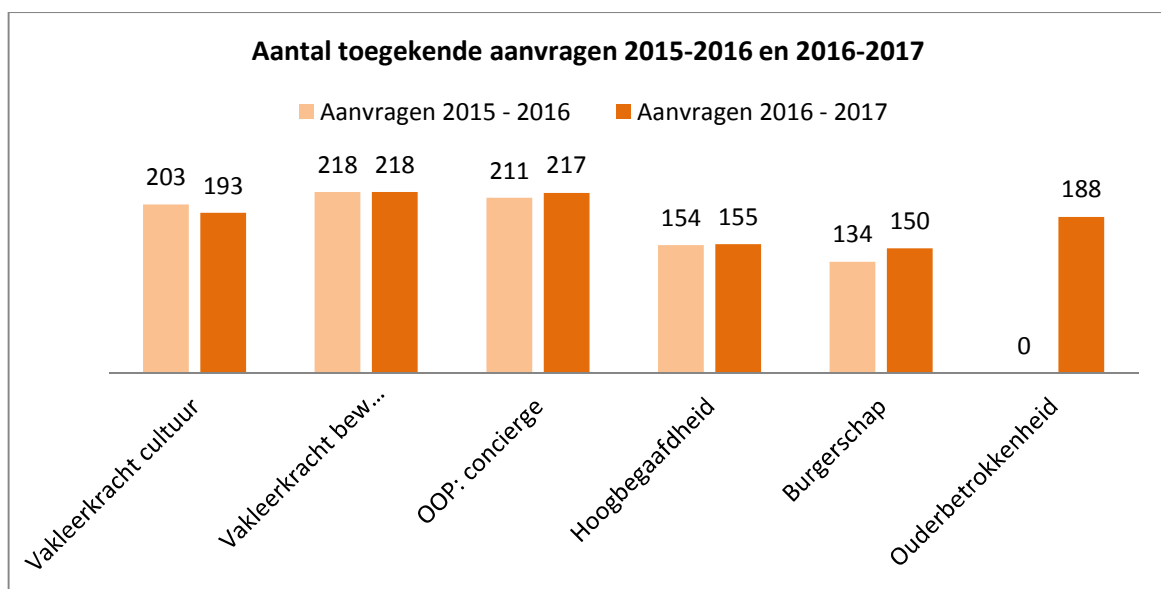
- De communicatie met de gemeente voorafgaand aan het aanvraagproces is veelal als beperkt ervaren.
 - o Besturen zien graag meer persoonlijke betrokkenheid vanuit de gemeente door bezoeken, inloopmomenten bij scholen of specifieke dagen voor alle schoolbesturen.
- Over het proces van het indienen van de aanvragen (via de website, de vraagstelling) is men overwegend positief. Ook de aanvraagperiode en de beoordelingstermijn worden als juist ervaren.
- De communicatie rondom het beoordelingsproces is voor verbetering vatbaar.
 - o De aanvragen zijn per voorziening beoordeeld door inhoudelijk deskundigen. Daardoor hadden besturen te maken met verschillende contactpersonen indien er sprake was van incomplete of onjuiste aanvragen. Ook was soms niet duidelijk waarom er op het niveau van de school of juist op het niveau van het bestuur werd gecommuniceerd.

De gemeente verwerkt deze aandachtspunten in de communicatie-aanpak voor schooljaar 2017-2018.

3. Wat is er aangevraagd? Totaalbeeld 2016-2017

Voor het schooljaar 2016-2017 konden 223 basisscholen en 13 scholen voor speciaal onderwijs met in totaal 64.674 leerlingen subsidie aanvragen. In het schooljaar 2015-2016 ging het om 223 basisscholen en 62.998 leerlingen.

In onderstaande grafiek wordt het aantal **toegekende aanvragen**³ uit het schooljaar 2016-2017 vergeleken met die van het schooljaar 2015-2016.⁴ Om de vergelijking mogelijk te maken zijn de aanvragen van speciaal onderwijs-scholen hier buiten beschouwing gelaten.

De meeste voorzieningen laten een **stijging** zien ten opzichte van het voorgaande jaar. De voorziening vakleerkracht cultuur is de enige voorziening waar minder aanvragen zijn toegekend dan in het jaar daarvoor. De voorziening vakleerkracht bewegingsonderwijs heeft een gelijk aantal aanvragen.

Onderstaand het aantal en percentage leerlingen behorend bij het aantal toegekende aanvragen:

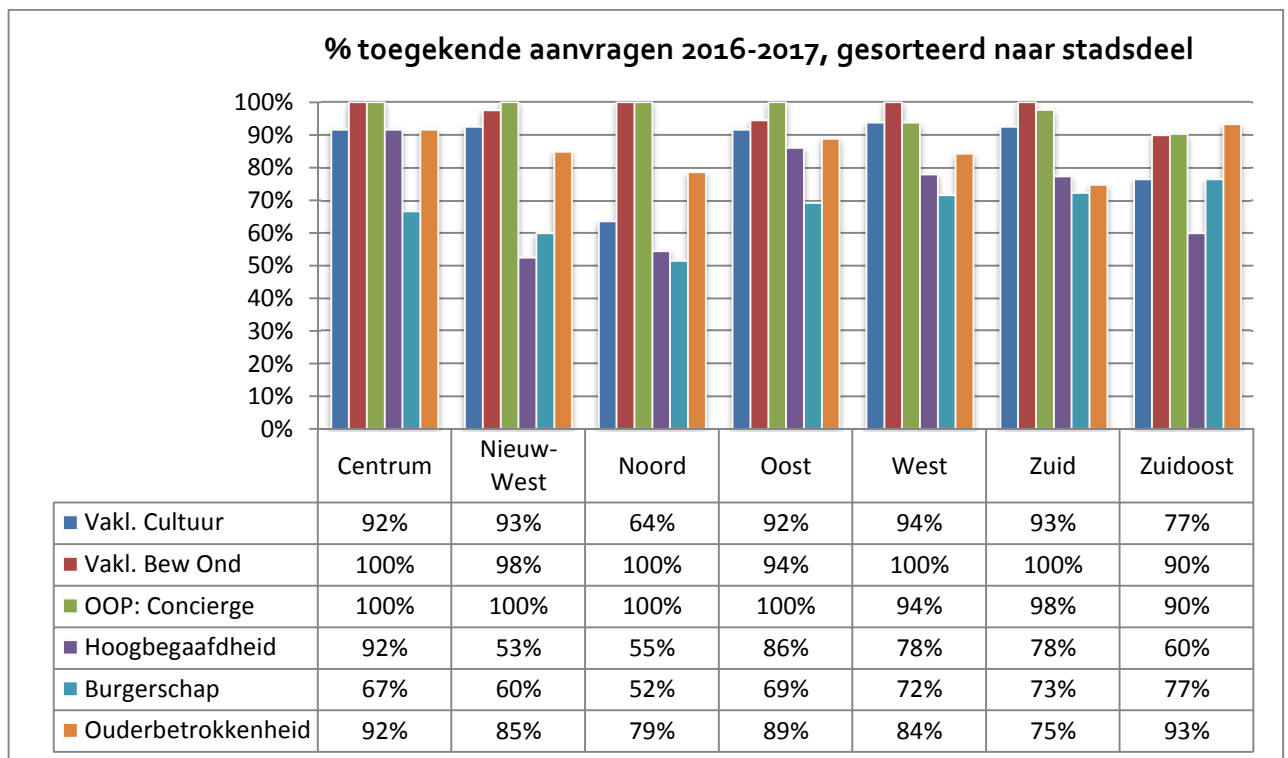
	Vakleerkr cultuur	Vakleerkr bew. ond	OOP: conciërge	Hoog begaafdheid	Burgerschap	Ouder betrokkenheid
Leerl. 2015-2016	57045 (91 %)	61662 (98 %)	60629 (96 %)	1500 (2 %)	44085 (70 %)	0 (0 %)
Leerl. 2016-2017	55699 (88 %)	62272 (98 %)	62134 (98 %)	1943 (3 %)	43039 (68 %)	53675 (85 %)

³ Als in het vervolg van het document over 'aantal aanvragen' wordt gebruikt dan wordt hiermee het 'aantal **toegekende aanvragen**' bedoeld. Ook wordt er bewust gesproken over aantal **aanvragen** en niet over het aantal scholen omdat in schooljaar 2016-2017 twee besturen bovenschoolse aanvragen hebben ingediend.

⁴ Schooljaar 2016-2017 is het eerste jaar dat scholen een aanvraag konden indien voor de voorziening ouderbetrokkenheid; de teller staat voor schooljaar 2015-2016 dus op nul.

Belangstelling voor voorzieningen naar stadsdeel

Als men het aantal toegekende aanvragen per voorziening vergelijkt met het totaal aantal *mogelijke* aanvragen, en dit sorteert per stadsdeel ontstaat de volgende grafiek.⁵

In stadsdeel Noord worden relatief weinig voorzieningen aangevraagd, in stadsdeel Centrum het meest. Verder valt op dat de vakleerkracht cultuur en de conciërge vrijwel overal worden aangevraagd. Bij de voorziening hoogbegaafdheid vallen de grote verschillen per stadsdeel op.

⁵ De bovenschoolse aanvraag voor de regeling 'hoogbegaafdheid' vanuit het Sirius schoolbestuur wordt, zowel in het totaal aantal aanvragen als in de percentages meegeteld als 1 extra aanvraag vanuit stadsdeel Zuidoost. De bovenschoolse aanvragen vanuit het Amos schoolbestuur voor alle Kopklassen (regelingen cultuur, bewegingsonderwijs en burgerschap) worden wel meegeteld in het totaal aantal aanvragen, maar zijn niet in de percentages meegenomen omdat de Kopklassen over verschillende stadsdelen zijn verspreid.

4. Specifiek beeld per voorziening

In dit hoofdstuk gaan we per voorziening in op de doelstelling, het aantal aanvragen en eventuele bijzonderheden die zich tijdens de aanvraagperiode hebben voorgedaan.

4.1 Onderwijsvoorzieningen gericht op personeel

Vakleerkracht Cultuur

Het doel van de voorziening cultuurvouchers en het basispakket cultuureducatie is om alle leerlingen van alle scholen cultuureducatie van hoog niveau aan te bieden, waarbij gebruik wordt gemaakt van de culturele instellingen die in Amsterdam zijn gevestigd.

De voorziening vakleerkracht cultuur is de enige voorziening waar minder aanvragen zijn gedaan dan in het jaar daarvoor: er zijn 194 aanvragen gedaan waarvan er 193 zijn toegekend (in 2015-2016 waren er 203 toegekende aanvragen). De achtergrond van (het ontbreken van) tien scholen is niet bekend. Er zijn dit jaar geen aanvragen gehonoreerd voor de interne cultuurcoördinator (ICC) in tegenstelling tot vorig jaar. Volgens het convenant Cultuureducatie dragen de schoolbesturen zelf zorg voor de bekostiging van de ICC-er. Blijkens deze uitkomsten heeft dat niet geleid tot fors minder aanvragen of toekenningen (behalve mogelijk deze tien).

Soort dienstverband

Voor het type dienstverband van de vakleerkrachten ligt de regie bij de scholen, waardoor scholen de keuzevrijheid hebben om iemand op projectbasis in te huren ofwel een vakdocent in vaste dienst te nemen.

Van de 193 toegekende aanvragen zien we dat 76 leerkrachten reeds in dienst zijn, dat 75 leerkrachten worden ingehuurd op projectbasis dat bij 38 aanvragen wordt aangegeven dat het om een combinatie van beide gaat (4 scholen hebben niets ingevuld⁶).

Verdeling naar lesinhoud

Onderstaande grafiek bevat een grove verdeling naar lesinhoud waarbij duidelijk te zien is dat beeldende kunst en muziek het meest worden aangeboden. De meeste scholen bieden meerdere elementen aan. Zo geven maar liefst negen scholen alle zeven lesinhouden aan te willen bieden en geven 68 scholen aan zowel beeldende kunst als muziekles te willen geven met de subsidie.

⁶ Bij de aanvraag vanuit 'Amos Kopklassen' is dit item niet ingevuld omdat dit per klas zal verschillen. In feite is het dus bij drie aanvragen niet ingevuld.)

Vakleerkracht Bewegingsonderwijs

Van alle leerlingen in Amsterdam krijgt komend jaar 96% bewegingsonderwijs van een bevoegde vakleerkracht. 90% van deze vakleerkrachten heeft een opleiding afgerond aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding. Alle scholen geven aan een vakleerkracht in te zetten in de groepen 1 tot en met 8 voor minimaal 90 minuten per week. Binnen de gemeente Amsterdam kan er gesproken worden van kwalitatief en kwantitatief goed bewegingsonderwijs. Niet alleen doordat middelen beschikbaar zijn gesteld vanuit deze voorziening, maar ook omdat kwalitatief en kwantitatief bewegingsonderwijs is opgenomen in de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht. Vanuit deze aanpak wordt de vakleerkracht onder andere ondersteund in het verbinden van schoolse en buitenschoolse sport- en beweegmomenten.

Uit bovenstaande blijkt dat de scholen in Amsterdam, met behulp van de gemeente, nu al voldoen aan de landelijk gemaakte afspraken, zoals die zijn vastgelegd in het sectorakkoord van de PO-raad: vanaf 2017 bieden scholen minimaal twee lessen (90 minuten) per week bewegingsonderwijs aan, gegeven door een bevoegde leerkracht.

Onderwijs Ondersteunend Personeel: conciërge

Met de voorziening Onderwijs Ondersteunend Personeel: Conciërge hebben we als doel om de werkdruk van de reguliere leerkracht en/of directie te verminderen en tevens de veiligheid in en rondom de school te vergroten. Op basis van de aanvragen kunnen we concluderen dat dit in een groot gedeelte van de stad en op een groot aantal scholen gebeurt.

In totaal zijn er 217 aanvragen gedaan voor deze voorziening, waarvan geen enkele is afgewezen. 50% van de scholen in Amsterdam heeft ervoor gekozen om subsidie aan te vragen die hun ondersteunt bij het inzetten van een conciërge. 7% van de scholen in Amsterdam heeft gekozen voor het inzetten van een onderwijs ondersteunend medewerker met administratieve taken en 43% kiest voor een combinatie van beide.

4.2 Hoogbegaafdheid

Naast de drie voorzieningen die betrekking hebben op personeel, vindt de gemeente Amsterdam het belangrijk om aandacht te hebben voor de leerlingen die hoogbegaafd zijn. Uit de aanvragen blijkt dat niet alleen de gemeente, maar ook de schoolbesturen dit een belangrijk thema vinden. Door de gehele stad is voor 1943 leerlingen subsidie toegekend. Dit zijn 443 leerlingen meer dan de 1500 leerlingen die verwacht werden.

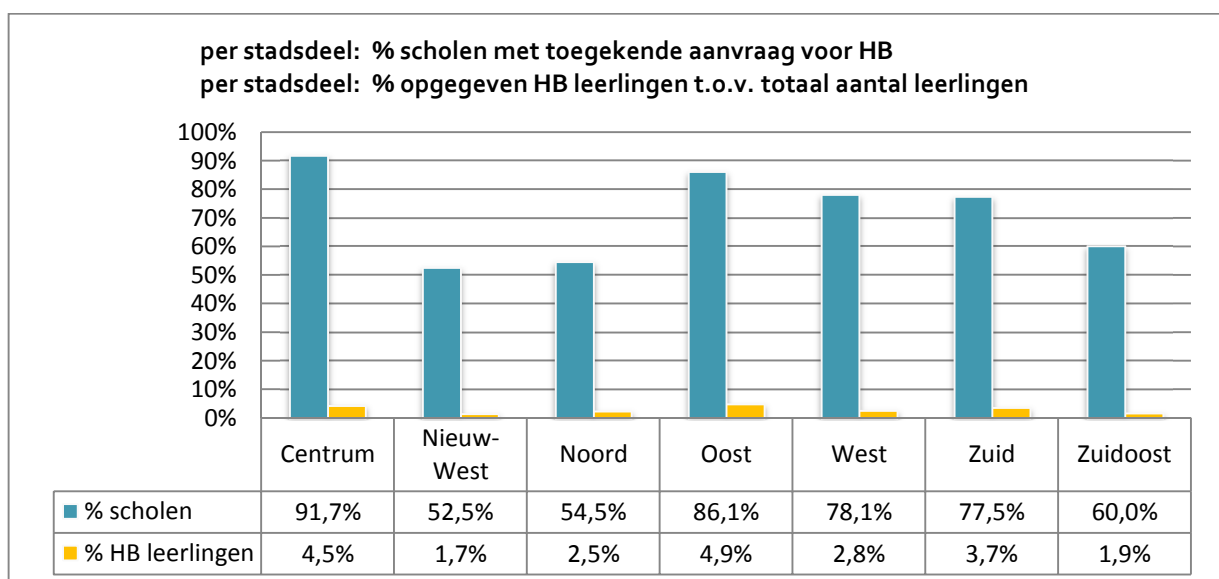
In de voorziening is vooraf opgenomen dat als er een overaanvraag zou zijn, alle schoolbesturen voor maximaal 2,5 % van hun leerlingen subsidie krijgen⁷. Bij het toekennen van de subsidie hebben alle schoolbesturen die een aanvraag hebben ingediend die hoger was dan 2,5% van hun leerlingen, een verlaging van het aangevraagde subsidiebedrag ontvangen. Dit betekent dat 1591 hoogbegaafde leerlingen in Amsterdam, door middel van subsidie vanuit de gemeente Amsterdam een aanbod krijgen.

De afgelopen twee jaar is door de toepassing van deze rekenregel het beschikbare budget voor VLOA Hoogbegaafdheid niet volledig benut (terwijl er wel sprake was van een overaanvraag).

In schooljaar 2015/2016 is er €54.615,- euro overgebleven. Voor schooljaar 2016/2017 is er €120.000,- overgebleven.

Er is voor meer dan het toereikende budget aangevraagd door de schoolbesturen. Verschillende scholen hebben aannemelijk gemaakt dat meer dan 2,5% van hun leerlingpopulatie hoogbegaafd is. Dit is aanleiding om een wijziging van de VLOA voorziening voor HB te overwegen, waarbij meer recht gedaan kan worden aan de verschillen tussen scholen.

Onderstaande tabel geeft aan hoeveel procent van de leerlingen als hoogbegaafd is gesignaleerd ten opzichte van het totaal aantal leerlingen per stadsdeel. De verschillen zijn opvallend en het is van belang om de oorzaken hiervan binnen de schoolbesturen te analyseren.

⁷ Dit is gebaseerd op onderzoek waaruit is gebleken dat gemiddeld 2,5% van de bevolking hoogbegaafd is.

4.3 *Burgerschap, diversiteit en gedeelde geschiedenis*

Deze voorziening bevordert diversiteit, burgerschap, brede talentontwikkeling en kennis van de gedeelde geschiedenis in de stad. Voor deze voorziening zien we dit schooljaar een lichte stijging van het aantal toegekende aanvragen. Vooral in de stadsdelen Noord en Nieuw West blijft het aantal toegekende aanvragen voor deze voorziening onder het gemiddelde ten aanzien van de overige stadsdelen.

De voorziening is gewijzigd t.o.v. schooljaar 2015-2016, met de toevoeging dat de subsidiabele activiteiten een Amsterdamse context dienen te hebben. Burgerschap is een regulier rijksbekostigd onderdeel van het lesaanbod in het primair onderwijs. De voorziening van de gemeente moet daarop aanvullend zijn, en niet het reguliere onderwijs subsidiëren. Met het criterium 'Amsterdamse context' geeft de gemeente daaraan een bepaalde richting.

Uit de aanvragen bleek dat scholen vaak het onderscheid niet begrijpen tussen het 'reguliere' aanbod en het 'aanvullende' Amsterdamse aanbod vanuit de VLOA of het met dit onderscheid niet eens zijn.

De vraag om het reguliere aanbod te beschrijven is zelden ingevuld. Bij navraag blijken scholen regulier al jaren bepaalde lessen of landelijke trainingen aan te bieden (zoals sociale vaardigheidstrainingen, anti-pest trainingen of kanjertrainingen) die zij nu willen onderbrengen onder de VLOA. Bij uitleg over dit onderscheid kiezen scholen vervolgens voor projecten en activiteiten met een Amsterdamse context.

Vrijwel alle besturen hebben de aanvragen op schoolniveau ingediend. Dit juicht de gemeente toe omdat er dan rekening gehouden wordt met de populatie, de wijk en specifieke aandachtspunten van die school. Eén bestuur diende één generieke aanvraag in voor alle scholen onder het bestuur, maar omdat in deze aanvraag de Amsterdamse context niet is onderbouwd, is deze afgewezen. Er zijn in totaal 183 aanvragen gedaan, waarvan 32 aanvragen zijn afgewezen, omdat deze niet voldeden aan de gestelde eisen. Deze voorziening kan gedurende het hele schooljaar worden aangevraagd. De betreffende scholen waarvan de aanvraag is afgewezen kunnen alsnog een andere aanvraag indienen.

Wat komt vaak terug?

<i>Burgerschap</i> : theaterbezoek, museumbezoek, vreedzame school/wijk, acties in de wijk (uitwisseling met andere scholen, wandelingen in de wijk met een thema, maatschappelijke acties in de buurt), leren debatteren/discussiëren/meningsvorming (bv Discussiëren kun je leren, Schoolschrijver), opzetten leerlingenraden.
<i>Diversiteit</i> : theaterbezoek, museumbezoek, voorlichting (over afkomst, godsdienst of seksualiteit bv. door gelijk= gelijk)
<i>Gedeelde geschiedenis</i> : theaterbezoek, bezoeken in de wijk (bv oorlog in mijn buurt), projecten over de geschiedenis van Amsterdam
<i>Brede talentontwikkeling</i> : bliksemstages, op bezoek bij ondernemers in de wijk, talentontwikkeling op school.

4.4 Ouderbetrokkenheid

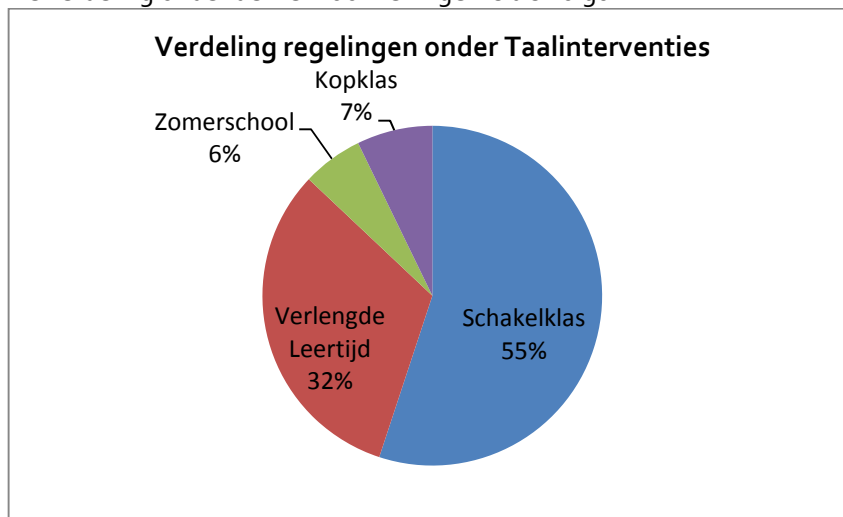
De voorziening ouderbetrokkenheid primair onderwijs is een nieuwe voorziening. We zien dat er 188 aanvragen zijn ingediend om ouderbetrokkenheid te stimuleren, voor 53675 leerlingen. Het doel van deze voorziening is Amsterdamse scholen voor basisonderwijs in staat te stellen om de ouderbetrokkenheid te versterken, waardoor de ouders in samenwerking met de school de ontwikkeling van hun kinderen in relatie tot het onderwijs kunnen stimuleren. De scholen hebben voor de volgende onderwerpen een aanvraag ingediend: het versterken van de doorgaande lijn van de VVE naar groep 3 t/m 8 van de basisschool, kennisuitwisseling over ouderbeleid tussen scholen en het informeren van ouders over onderwijszaken .

De financieringsystematiek voor scholen is eenvoudig gehouden: per gewichtenleerling ontvangen scholen bovenop een basisbedrag van € 2.000 een extra bedrag van € 50.

4.5 Taalinterventies

Met de taalinterventies ontvangen kinderen extra taalondersteuning om op het taalniveau te komen dat past bij hun intelligentie en capaciteiten. Hierdoor kunnen zij hun schoolloopbaan op het passende niveau succesvol doorlopen. De taalinterventies worden gefinancierd uit de middelen die het rijk aan de gemeente beschikbaar stelt ten behoeve van het onderwijsachterstandenbeleid. Er is in totaal €5.559.400 subsidie verleend aan de vier voorzieningen die vallen onder Taalinterventies.

De verdeling onder de vier voorzieningen is als volgt:

In onderstaande tabel is het aantal toegekende aanvragen voor dit jaar weergegeven en tevens een vergelijking met het aantal aanvragen van vorig jaar.

Soort taalinterventie	2015-2016		2016-2017	
	Aantal scholen	Aantal groepen*	Aantal scholen	Aantal groepen
Schakelklas Voltijd	40	43	46	52 (63 aangevraagd)
Schakelklas Deeltijd	36	63	33	49 (60 aangevraagd)
Kopklas	nvt	7	nvt	8
Leerlab*	19	74	* 71 aanvragen 'Verlengde leertijd' (Zowel Leerlab als VK taal vielen dit jaar onder Verlengde leertijd)	
VK Taal*	11	14		
Zomerschool ⁸		1	3 besturen	316 leerlingen
Nieuwkomersklas	nvt	24	16	33

Schakel- en kopklassen

Leerlingen uit groep 3, 4, 5 of 6 van het basisonderwijs ontvangen gedurende een schooljaar minimaal 12 uur per week onderwijs waarbij de focus op de taalontwikkeling ligt. Uitgangspunt is dat dit plaatsvindt tijdens reguliere schooltijd, in een aparte groep van minstens 10 en maximaal 15 leerlingen en in een aparte ruimte. Het doel van schakelklassen is te voorkomen dat talent verspild wordt doordat leerlingen vanwege een taalachterstand niet het vervolgonderwijs kunnen volgen dat aansluit op hun mogelijkheden. Bedoeling is dat, na het volgen van een schakelklas, leerlingen voldoende hebben bijgeleerd om op hun eigen niveau deel te nemen aan het reguliere onderwijs en wellicht later kunnen doorstromen naar een hogere vorm van onderwijs.

Schakelklassen bestaan in een vol- en een deeltijdvariant. Een voltijd schakelklas ontvangt een subsidie van 40.000 euro en een deeltijd schakelklas ontvangt 20.000 euro. Eén school kan voor meerdere groepen een aanvraag voor schakelklas indienen.

In 2016-2017 zijn er door 79 scholen 123 aanvragen voor schakelklasgroepen ingediend waarvan er 101 zijn toegekend. 20 aanvragen zijn afgewezen door het subsidieplafond en twee aanvragen zijn inhoudelijk afgewezen. De verdeling over deeltijd- versus voltijdgroepen en herhaalde versus nieuwe aanvragen is als volgt:

Schakelklas Voltijdgroepen	52	Herhaalde aanvraag	99
Schakelklas Deeltijdgroepen	<u>49</u>	Nieuwe aanvraag	<u>2</u>
Totaal aantal toegekende aanvragen	101	Totaal aantal toegekende aanvragen	101

Kopklassen zijn gevestigd op een middelbare school, maar zijn verlengde leertijd van de basisschool. In deze klas krijgen 10 tot 15 leerlingen na groep 8 een jaar extra basisonderwijs, voornamelijk gericht op taalonderwijs, waardoor zij na dat jaar kunnen doorstromen naar een hoger niveau in het voortgezet onderwijs. Het doel van de Kopklas is dat na een jaar Kopklas,

⁸ Drie schoolbesturen hebben als penvoerder een aanvraag voor zomerschool ingediend. Totaal aantal schoolbesturen wat meedeed is 15 en totaal aantal kinderen wat aan de Zomerschool kon deelnemen was 316.

iedere leerling minstens één niveau hoger in kan stromen in het voortgezet onderwijs. 90 tot 95% van de leerlingen behaalt dit doel. Dit jaar zijn er 8 Kopklassen aangevraagd maar uiteindelijk zijn er 7 van start gegaan. Eén Kopklas kon niet van start gaan, omdat er niet genoeg leerlingen waren om deze klas te vullen. Dit bedrag wordt teruggevorderd. Een Kopklas krijgt 50.000 euro subsidie.

Zomerschool

De Zomerschool is een vorm van verlengde leertijd in de zomervakantie. Leerlingen die van groep 7 naar 8 overgaan ontvangen 3 weken lang, 28 uur per week, een speciaal onderwijsprogramma bestaande uit verschillende vakken ter stimulering van taal, zodat zij zonder (taal)achterstand kunnen starten in groep 8. Alle zomerscholen in Amsterdam geven daarnaast veel aandacht aan de algemene ontwikkeling van leerlingen via bijvoorbeeld culturele en/of sportieve activiteiten. De zomerschool dicht hiermee de *summer gap* voor veel leerlingen die door de relatief lange zomervakantie een kennisachterstand oplopen. De Amsterdamse zomerscholen worden op buurtniveau georganiseerd. In overleg met ouders bepalen scholen welke leerlingen voor de zomerschool in aanmerking komen. De subsidie voor de zomerschool bedraagt € 20.000 per klas. De zomerschool is door drie besturen aangevraagd voor 316 leerlingen.

Verlengde leertijd

Leerlingen uit groep 6, 7 en 8 ontvangen na schooltijd extra les op het gebied van taal, rekenen, begrijpend lezen en studievaardigheden, zodat zij zichzelf maximaal kunnen ontplooiën. Lessen worden gegeven door een gediplomeerde groepsleerkracht. Voorbeelden hierbij zijn Leerlab, Project meerkunners of vakantieschool taal. In het schooljaar 2016-2017 zijn 72 aanvragen voor verlengde leertijd ingediend.

4.6 Nieuwkomersklas

De schoolbesturen in Amsterdam verzorgen gezamenlijk nieuwkomersonderwijs voor leerlingen van 6 t/m 12 jaar die nog geen jaar in Nederland wonen en de Nederlandse taal niet of onvoldoende machtig zijn voor het volgen van regulier onderwijs. Deze leerlingen ontvangen in groepen van 10 tot en met 15 leerlingen les in een apart lokaal.

In het schooljaar 2015-2016 was er een toename van het aantal leerlingen dat zich meldde voor nieuwkomersonderwijs. De afspraak tussen de gemeente Amsterdam en de schoolbesturen is dat wanneer uitbreiding nodig is, nieuwe nieuwkomersklassen aangevraagd kunnen worden. In de loop van het schooljaar zijn er in totaal 5 extra klassen aangevraagd.

Daarnaast is er in het schooljaar 2015-2016 ook specifiek voor de kinderen woonachtig in de noodopvang een tijdelijke versnelde uitbreiding gerealiseerd van 6 klassen op 5 verschillende scholen. Eind van het schooljaar waren deze groepen weer leeg door de uitstroom van deze leerlingen naar andere locaties in Nederland.

Van deze 6 groepen voor de noodopvangkinderen zijn er 2 groepen in stand gebleven voor het schooljaar 2016-2017 als reguliere nieuwkomersklassen.

Deze groei zet zich voort, nu aan het begin van schooljaar 2016-2017 het aantal nieuwkomersklassen al snel gevuld is en er scholen nieuwe aanvragen doen. Inmiddels zijn er aanvragen voor 37 nieuwkomersklassen, waarvan er twee voor de bewoners van het nieuwe AZC de Wenckebachweg. Afhankelijk van het aantal kinderen dat daar nog instroomt, volgen er nog meer aanvragen. Daarnaast is de verwachting dat er gedurende dit schooljaar extra uitbreidingen zullen volgen in Amsterdam-west en Amsterdam-noord.

5. Speciaal Onderwijs

De SO scholen zijn voor het schooljaar 2016-2017 in aanmerking gekomen voor vijf onderwijsvoorzieningen voor het Amsterdamse primair onderwijs. Onderstaande tabel geeft het aantal toegekende aanvragen en het bijbehorend aantal leerlingen per voorziening weer:

	Aantal aanvragen (totaal 13 scholen)	Aantal leerlingen (totaal 1163 leerlingen)
Vakleerkracht cultuur	5	498
Vakleerkracht Bewegingsonderwijs	10	1007
OOP: Conciërge	10	1007
Hoogbegaafdheid	0	0
Bevorderen Burgerschap, Diversiteit en Gedeelde Geschiedenis	1	88

Van vijf SO-schoolbesturen is input verkregen over zowel het proces van aanvragen als de inhoud van de voorzieningen. De vier besturen die ook daadwerkelijk tot een aanvraag zijn overgegaan, hebben aangegeven in het algemeen tevreden te zijn met de voorzieningen, de aanvraag- en toekenningsprocedure. Meer gerichte voorlichting over de voorwaarden van de voorzieningen (o.a. gelet op de aanname van het personeel) vinden zij wenselijk.

In de nabije toekomst is het van belang om vanuit de gemeente, het samenwerkingsverband en de besturen voor speciaal onderwijs te bespreken hoe -vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheden- de inzet van gemeentelijke middelen het beste kan aansluiten bij de uitdagingen voor deze doelgroep.

6. Financiën

In totaal is € 16.538.807,43⁹ aan subsidie verleend.

Beschikbare middelen:

Vakr cultuur	Vakr Bewegings- onderwijs	OOP: conciërge	Hoog- Begaafd- heid	Burger- schap	Ouder betrokken heid	Taal- interventies	Nieuw komers
€ 792.000	€ 4.686.000	€ 2.200.000	€ 990.000	€ 1.386.000	€ 1.000.000	€ 5.000.000	€ 1.500.000

Uitgegeven per voorziening:

Vakr cultuur	Vakr Bewegings- onderwijs	OOP: conciërge	Hoog- Begaafd- heid	Burgerschap	Ouder betrokken heid	Taal- interventies ¹⁰	Nieuw komers
€ 670.491	€ 4.475.712	€ 2.084.886	€ 872.250	€ 772.985	€ 783.083	€ 5.559.400	€ 1.320.000

⁹ Subsidie verleend in kader van de regeling VVE is in dit bedrag niet meegenomen

¹⁰ Bij taalinterventies zijn opgeteld: schakelklas, kopklas, verlengde leertijd en zomerschool.